

MEGJELENT



**Barta Györgyi, Keresztély Krisztina,
Sipos András
(szerk.)**

A „Világváros” Budapest két századfordulón

*Napvilág Kiadó
(Budapest, 2010, 373 o.)*

A városról, városfejlesztésről, várospolitikáról szóló közbeszéd egyfajta mércének tekinti a dualizmus korának Budapestjét. Ekkor alakult ki Budapest máig vonzó arculata, értékes városképe. A kiegyezést követő évtizedek robbanásszerű fejlődését is egy rendszerváltozás vezette be, ami egyértelműen kedvező politikai hátszelet biztosított ahhoz, hogy az addig is dinamikus, ám tervszerűtlen városnövekedést tudatos fejlesztés váltsa fel. Budapest egy új alapokra helyezett birodalmi integráció részeként kapcsolódott Európához. Egyszerre ment át hatalmas átalakuláson maga a város és társadalmának szerkezete, lakóinak életformája, gondolkodásmódja, mentalitása, identitása. Mindezek együttesen érelték meg a korabeli közhangulatot átható világvárosi szerepigényt.

Nemcsak a „kerek évszámok” bővölete teszi vonzó feladattá az 1900 és a 2000 körüli évek Budapestjének összehasonlítását, hanem az a tény is, hogy az idő hullámvasútján haladó város pályájának hasonló szakaszához ér: felemelkedő íven, vagy annak remélt kezdetén tart.

A szerzők Budapest nemzetközi kapcsolatrendszerét és ennek továbbgyűrűző hatásait négy fő területen vizsgálják mindkét századfordulón: a gazdaság, a közlekedés és kommunikáció, a városfejlesztési és kulturális politika, illetve a város társadalmi szerkezete, befogadó jellege és megtartó ereje szempontjából.

A kötet szerzői: Barta Györgyi; Beluszky Pál; Fleischer Tamás; Földi Zsuzsa; Frisnyák Zsuzsa; Gál Zoltán; Katus László; Keresztély Krisztina; Kőszegi Margit; Nagy Mariann; Pfening Viola; Sipos András; Szabó Julianna; Tiner Tibor

A kutatást az OTKA T 038 192 jelű projektje támogatta. Témavezető: Keresztély Krisztina

A kutatás további támogatói: Budapest Főváros Levéltára, az MTA Regionális Kutatások Központja és a Politikatörténeti Intézet Budapest-történeti Műhelye

A megjelenést Budapest Főváros Önkormányzata és főpolgármestere, továbbá a Politikatörténeti Alapítvány támogatta.

MEGJELENT



**Glatz Ferenc, Csatári Bálint
és T. Gémes Tünde
(szerk.)**

**A magyar tanyás vidékek
(Párbeszéd a vidékért sorozat)**

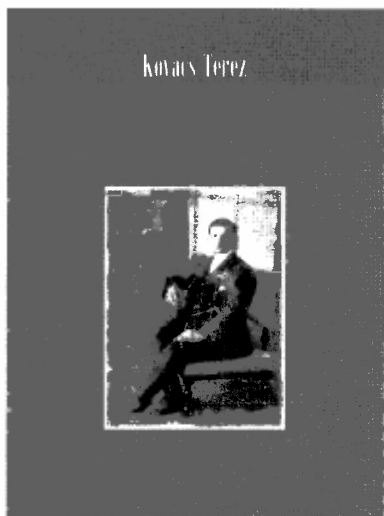
*MTA Történettudományi Intézet –
MTA Társadalomkutató Központ
(Budapest, 2010, 152 o.)*

Az Európai Unió 2005-ben, a vidékpolitika fontosságát felismerve – és a vidéki térségek szereplőinek (civiliek, politikusok, szakemberek) összefogása érdekében – hozta létre az Európai Vidéki Hálózatot, és tagállamainak előírta, hogy ezek nemzeti szervezeteit 2008. december 31-ig alakítsák meg. Ezzel Európában és Magyarországon a vidékpolitika új eszköze és egy új típusú politizálás lehetősége alakult ki.

A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) 2008. december 2-án alakult meg. Feladata kettős. Országos vidék politikát művel és a helyi vidékfejlesztések összhangját igyekszik megteremteni, összefogni a helyi vidékfejlesztésben aktív szervezeteket, egyéneket.

Az Országos Vidéki Fórum a vidékpolitika egyik új intézménye. Részben az országos vidékpolitika intézménye – mivel országosan érvényes témákban foglal állást. Részben a hálózatépítés eszköze. Az első évben öt Országos Vidéki Fórumot hívtunk létre. Témái: a siker titka vidéken (Győr), a tanyás települések jövője (Lajosmizse), a határokon átnyúló vidékfejlesztés és nemzetpolitika (Szabadka), a közös agrárpolitika jövője (Domonyvölgy), mezőváros és vidék (Hódmezővásárhely és Szarvas). A résztvevők a vidéki község szereplői voltak: gazdálkodók, polgármesterek, szolgáltatók, értelmiségiek, kutató-akadémikusok és helyi vidékfejlesztők. A Fórum a „párbeszéd” helyszíne. Itt történik a „jó tapasztalatok” terjesztése, és itt történhet az országos politika szembesítése a helyi igényekkel. Javaslatok megfogalmazása a korrekciókra. (Mennyire játszik bele a mikrotörténetekbe az országos politika, hol van értelmetlen akadályozás vagy okos-jó segítség.) Az Országos Vidéki Fórumok résztvevőire kívánjuk építeni a Hálózat most szerveződő – megyei – „helyi kapcsolódási pontjai”-t. A fórumon elhangzottakat a Párbeszéd a vidékért című folyóiratban és a www.parbeszedavidekert.hu honlapon tesszük közzé, illetve a konferenciaanyagokat könyvbe szerkesztjük. Egy ilyen, az Országos Vidéki Fórumon elhangzott anyagokból készült kötetet tart kezében az Olvasó ...

MEGJELENT



Kovács Teréz

**A paraszti gazdálkodás
és társadalom átalakulása**

L'Harmattan Kiadó

(Budapest, 2010, 256 o.)

A szerző a paraszti gazdálkodás és társadalom kialakulását és átalakulását kíséri végig négy történelmi – a hűbéri, a kapitalista, a szocialista és az újkapitalista – korszakon keresztül, és kitér a hazai viszonyok régiónkénti különbségeinek elemzésére, valamint a magyar viszonyok európai térben való elhelyezésére. A könyv paraszt fogalma alatt a családi munkaszervezetben és a társadalmi kapcsolatokban élő, önálló mezőgazdálkodást folytató, sokoldalú gazdálkodási kultúrával és átfogó gondolkodási horizonttal rendelkező személyt ért. Magyarországon a parasztok alkották a XX. század közepéig a lakosság felét, 1960-ban pedig még mindig az egyharmadát. Kovács Teréz szerint a teljes kollektivizálás hatalmas csapást mért a parasztságra. Ennek ellenére a szocializmusban még ezután is létezett egy utóparaszt-nak nevezett társadalmi réteg, amely az 1970–1980-as években felölelte a falusi társadalom többségét. Bár e társadalmi csoport nem volt paraszt a szó hagyományos értelmében, mégis megőrzött abból sok vonást. A rendszerváltás és a mezőgazdaság privatizációja után ismét gyökeres átalakulás zajlott le a mezőgazdaságban, ezért e könyv arra keresi a választ, hogy mi lett ebben a folyamatban azokkal a szokásokkal és habitusokkal, amelyek a parasztságból áthagyományozódtak.

MEGJELENT

R

INTERNATIONALISATION OF SOCIAL SCIENCES IN CENTRAL AND EASTERN EUROPE

The 'catching-up' - a myth or a strategy?

edited by:

Ilona Pálné Kovács and Dagmar Kutschar

EDITED BY ILONA PÁLNE KOVÁCS AND DAGMAR KUTSCHAR

INTERNATIONALISATION
OF SOCIAL SCIENCES
IN CENTRAL AND
EASTERN EUROPE

THE 'CATCHING UP' - A MYTH OR A STRATEGY



Routledge

(London–New York 2010, 234 o.)

Internationalisation of Social Sciences in Central and Eastern Europe explores the way in which social sciences, in comparison with other sciences in Europe, have been divided by the political orders of West and East. As part of the field of science policies in Europe, this book contributes to the creation of a new understanding of the European academic landscape of social sciences with particular focus on Central and Eastern European (CEE) countries.

In its investigation of the emergence of social sciences in Central and Eastern Europe following the collapse of the totalitarian systems, this book discusses how the internationalisation of the social sciences and the convergence between Western and Eastern social scientific life is hindered by factors including funding, academic contacts and curriculum development. The issues addressed within the text serve to prompt the realisation that coherence in European social sciences can be reached only if new academic traditions and cultures are developed, and science policies harmonised.

This book is essential reading for undergraduate and graduate students of European Integration, CEE or Transitional Studies, and any courses related to science policies. It is also relevant to science administrators and policy-makers at national and European level.

Ilona Pálné Kovács is Director for the Transdanubian Research Institute of the Centre for Regional Studies and Professor at the University of Pécs, Department of Political Science. She has led many local and international research projects in the fields of local and regional government, and regional policy. She has also written numerous books and articles.

Dagmar Kutsar is Associate Professor of Social Policy, and Head of the Unit of Family and Welfare Studies at the University of Tartu. She has edited several books, published articles, led local and international research projects in the field of family, welfare and childhood studies.

MEGJELENT



Szubszidiaritás és regionalitás az egyház- és államszervezetben

Szerkesztette:
Hajdú Zoltán

*Magyar Tudományos Akadémia Regionális
Kutatások Központja
(Pécs, 2010, 147 o.)*

Az MTA Regionális Kutatások Központja tudományos konferenciát rendezett 2009 őszén a Pécs 2010 Európa Kulturális Fővárosa egyházi évében „Szubszidiaritás és regionalitás az egyház- és államszervezetben” címmel.

A konferencián elemzésre került a szubszidiaritás egyháztörténeti, egyháztanítási, egyházszervezési kérdéseinek egész sora, valamint az egyházi tanítások megjelenése az államszervezésben, különös tekintettel az Európai Unióra, Magyarországra, s azon belül a regionalításra, valamint a közigazgatási reform elméletére és gyakorlati folyamataira.

A szubszidiaritás a teljes irányítási vertikum szintjei közötti optimális feladatmegosztást jelenti a hatékony társadalomirányítás érdekében.

A szubszidiaritás nem jelent kizárólagos decentralizációt, hanem a feladatkörök racionális elosztását foglalja magában. Nem szabad megterhelni az alacsonyabb szintet megoldhatatlan feladatokkal vagy az átruházott kompetenciákhoz finanszírozási forrásokat is juttatni kell.

A megjelent kötetet haszonnal forgathatják az egyház és az állam közötti mélyebb tartalmi kapcsolatrendszerre kíváncsi kutatók és érdeklődők.

MEGJELENT



Kiss Éva

**Területi szerkezetváltás
a magyar iparban 1989 után**

*Dialóg Campus Kiadó
(Budapest–Pécs, 2010, 224 o.)*

A magyar ipar történetének talán legmozgalmasabb periódusa kezdődött 1989 után. Nemcsak az iparban, hanem az ipari térszerkezetben és az ipari területeken is hatalmas változások mentek végbe. Ez a széleskörű tudományos kutatásokon alapuló könyv elsőként vállalkozik az elmúlt húsz esztendőben az ipar területi struktúrájában bekövetkezett változások és okaik (külföldi tőkebefektetések, relokáció, ipari parkok, klaszterek, telephely-választási szempontok ártérteleződése, ágazati területi szerkezet stb.) átfogó elemzésére. Új, dinamikusan fejlődő ipari terek jöttek létre országos szinten, miközben lokális szinten a tradicionális nagyvárosi ipari területek is átalakultak, funkciót váltottak. A szerző elsőként vizsgálta a hagyományos ipari átalakulás területi konzekvenciáit Budapest példáján néhány más fővárossal és vidéki nagyvárossal összevetve. A könyv megbízható támpontként szolgál mindazok számára, akik érdeklődnek az ipar területi folyamatai iránt.

Kiss Éva az MTA doktora, az MTA Földrajztudományi Kutató Intézetének és a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának tudományos tanácsadója, Akadémiai-díjas geográfus. Fontosabb kutatásai az ipar területi folyamataihoz kapcsolódnak.